ХРИСТОС ВОСКРЕС! — ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Найбільшої поваги заслуговує той, хто покорив наші уми силою істини, а не той, хто поневолив чи підкорив нас за допомогою насилля.
ВОЛЬТЕР

15 (641)
13 КВІТНЯ
2017 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ШАНОВНІ КРАЯНИ, ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Прийміть щирі вітання зі світлим празником Христового Воскресіння!

Воскресіння Христа є перемогою сил добра над силами зла. Сьогодні головні вороги і злі сили для України уособлює московський аґресивний імперіалізм, а також внутрішні загрози – корупція, економічна і соціальна нестабільність, мовні проблеми... Та все одно нинішній Великдень зустрічаємо з надією на воскресіння нашої любої Вітчизни.

Хай це величне свято надихає на перемогу над аґресором, на добрі справи в ім'я України, краю, ваших родин, оборони нашої Батьківщини. Нині як ніколи потрібна єдність народу, чому сприятиме розблокування так потрібного екуменічного процесу зближення і об'єднання українських Церков.

Хай Воскресіння Спасителя, великодні дзвони й пісні допоможуть нашому духовному очищенню від скверни неправди, продажності й байдужості. Це і стане запорукою майбутніх перемог, перемог української гідності – людської, християнської і гідності державної.

Вірмо, що з Божою допомогою, об'єднавшись у Воскреслому Христі, ми переможемо антиукраїнські антихристиянські сили.

Бажаю, щоб чудове свято Великодня принесло мир країні й світло у наші душі, наші родини, щирість і добро у взаємини, скріпило віру в нашу велику українську ідею: «Бог і Україна»

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ПРОСВІТЯНИ!

Радість з неба сяє ясна,
Завітала Пасха красна.
Веселіться щиро нині,
Бог дасть щастя всій родині –
Всім іде любов з небес
В день, коли Христос воскрес!

Сердечно вітаємо вас зі святом Христового Воскресіння!

Хай радісний день Великодня принесе вам і родинам Боже благословення, злагоду й духовне єднання, а гучні дзвони Великодня наповнять ваші оселі радістю, вірою, надією і любов'ю!

Хай ваші душі будуть щедрі на добро, як святковий стіл; чисті, як великодній рушник, і веселі, як українські писанки!

Бажаємо вам міцного здоров'я, мирного неба, наснаги до творчої праці для добра українського народу!

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

Голова Івано-Франківського міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка професор Василь БОЙКО

ДО УПРАВ «ПРОСВІТИ» І ПРОСВІТЯН УКРАЇНИ ДОРОГІ ДРУЗІ!

У цей Великодній час щиро вітаємо вас і ваших рідних з Великодніми святами й бажаємо Божого благословення.

Хоч як хотілося бачити кінець війни на сході України, але, на жаль, вона ще триває через загарбницькі тенденції Росії. Бажаємо вам мужності й витривалості в цей неспокійний час, щоб ворог зник з кордонів України і нарід України міг проживати в мирі й спокої.

Наше товариство старається допомагати Україні, пишучи до наших сенаторів і конґресменів з проханням давати поміч Україні в усякий можливий спосіб. Також надалі фінансово допомагаємо Україні – на видавничу діяльність, на стипендії студентам з незаможних родин, на потреби воїнам України та їхнім родинам.

Плануємо і надалі допомагати вам у вашій корисній праці для добра України та її народу. Слава Україні!

Христос воскрес! Воістину воскрес!

проф. ***Віра БОДНАРУК,***
голова ТУМ Чикаґо

ОЙ У СЕЛАХ У ВЕСЕЛИХ

ДЗВОНИТЬ ДЗВОНОМ ДЕНЬ ВЕЛИКОДНІЙ

На Великдень кожного з нас веде дорога до батьківської оселі. Вся родина збирається за столом. Мати подає освячену їжу, батько бере сіль і зі сходу на захід (за сходом сонця) обсипає будинок, аби ніщо нечисте не приступило до хати. Розпочинається сніданок: батько чи дідусь ділить освячене яйце на стільки частин, скільки гостей за столом і зі словами благословення роздає присутнім, промовляючи: «Щоби на ці свята нас Всевишній благословив добром на многії літа. Щоб Матір Божа нас і нашу Україну взяла під свій покров. Дай, Боже, щасливо ці свята відсвяткувати і наступних дочекатися!»

(Чит. 4 стор.)

«ПРОСВІТА»: ДІЯ

ПІЗНАТИ ІСТИНУ

У Долині відбулася зустріч представників «Просвіти» Прикарпаття з громадськістю міста в рамках просвітянського лекторію. Доктор філологічних наук, професор, мовознавець Микола Лесюк радо прочитав лекцію про чистоту української мови, сучасні проблеми її вживання та виживання.

Голова Національного корпусу Сергій Сивачук поділився арґументованими роздумами щодо важливості ролі української мови в питаннях національної безпеки. А підсумував риторику попередніх лекторів в. о. голови обласної «Просвіти» Михайло Січка, висловивши своє бачення ролі «Просвіти» як громадської організації у сфері національно-патріотичного виховання молоді. На запрошення голови Долинського районного просвітянського об'єднання Катерина Тусик, охочі мали змогу відвідати музей-криївку (відтворену «криївку Роберта» біля гори Яворина).

Подібні зустрічі пройдуть і в інших районах краю.

Н. К.

«ПРОСВІТА» І ОСВІТА

Лекцію читає професор Микола Лесюк

Днями Витвицька школа радо прийняла гостей-просвітян із обласного центру. Зокрема, урок чистоти української мови провів професор-мовознавець ПНУ імені Василя Стефаника Микола Лесюк. Для учнів та вчителів школи Сергій Сивачук презентував проект «Уроки мужності», який за підтримки обласної «Просвіти» планують провести активісти Національного корпусу для шкіл Витвицької ОТГ. На завершення візиту гості мали змогу пройтися екскурсією селом, вклонитись пам'ятнику Зіновію Красівському та узгодити плани подальшої культурно-просвітньої співпраці Витвицької школи з обласною «Просвітою».

Н. К.

АНОНС

Івано-Франківські міське та обласне об'єднання
ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ДЗВОНИТЬ ДЗВОНОМ ДЕНЬ ВЕЛИКОДНІЙ

Дорогі краяни та гості міста, запрошуємо вас на Великодні забави у НД «Просвіта», які відбудуться 23 квітня о 15.00.

Веселий день нам настав –
Ісус Христос із гробу встав,
А ми ся веселимо, гаївки си зачнемо...

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

ХРИСТОС І МИ НА ХРЕСНІЙ ДОРОЗІ

Ні в чому і ні перед ким не винний, абсолютно безгрішний Спаситель світу свідомо і добровільно бере на себе хрест, щоб на ньому в страшних муках померти за відкуплення гріхів всього людства і своєю смертю умертвити смерть як наслідок гріхопадіння Адама і Єви й відкрити людству двері до втраченого раю. І це найважливіше Священнодійство дві тисячі років тому здійснилося в Єрусалимі на горі Голгофі.

Але ж гріх і смерть і далі панують над людством і над усім живим створінням?! Яка і в чому перемога Месії над гріхом і смертю?

В кінці І століття улюблений учень Ісуса св. ап. Іван Богослов у своєму листі констатував факт, що «весь світ лежить у злі». А сьогодні, через 20 століть після Голгофської жертви Спасителя і спасенної місії Його Церкви, хто не бачить і не усвідомлює, що весь світ уже топиться у злі?! І хто може стверднти, що від цієї катастрофи забезпечені більше трьох мільярдів і двісті мільйонів сучасних послідовників Христа?! Так, хіба ми відгородилися від земного царства мамони зла гріха і брехні? Хіба матеріальне у нас не на першому місці? Ми покликані спасти світ, а чи спасаємося самі?!

Христос промовив до своїх учнів: «Коли хтось хоче йти за мною, нехай зречеться себе самого, візьме хрест свій і йде за мною».

Йти зі своїм хрестом за Ісусом – це йти важкою дорогою покаяння і боротьби з гріхом, пристрастями і вадами в собі, зі звабами цього грішного світу й невидимими злими лукавими духами аж до самої смерті. Воістину вона або згубна, або спасенна, наша Голгофа, бо на ній вирішується наша вічна доля: або вічне щасливе життя, або вічна смерть.

Св. ап. Павло в листі до филип'ян написав: «Для мене бо життя – Христос, а смерть – прибуток». Отже, смерть – не втрата?! А в чому і який її прибуток? «Як в Адамі всі вмирають, так у Христі й оживуть усі», – пише до римлян той же апостол. А оживуть, звісно, після смерті. І, як пише св. Павло у тому ж листі: «Якщо ми з'єднані з Ним (з Ісусом – о. М. М.) подобою Його смерті, то будемо (з'єднані – о. М. М.) і подобою воскресіння».

Так, ми помираємо тілом. Та найважливіше, щоб у гріхах не помирала наша душа. А для цього нам необхідно йти за Ісусом хресною дорогою. Тільки на ній і з Ним звершиться і наша перемога над вічною смертю. І це здійсниться завдяки Його Голгофській жертві й Воскресінню.

На жаль, сьогодні християни значною мірою віддають перевагу зовнішньому, формальному і другорядному. Якщо ми, християни, йдемо нею гідно, якщо поборюємо в собі всякий гріх і зло, то цим самим поборюємо всякий гріх і зло в суспільстві. Це і є істинна дорога від земного до небесного і вічного щастя.

Михайло МЕЛЬНИК, *священик*

ПОРАДИ ЗНАВЦЯ

БЕЗ ВІЗ, ТА НЕ БЕЗ ПРАВИЛ:

ЯК ПРАЦЮВАТИМЕ НА ПРАКТИЦІ БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ З ЄВРОСОЮЗОМ

Європарламент ухвалив рішення про безвізовий режим для України. Отже, безвіз буде, і запрацює він в середині червня. Та це не знімає всіх запитань. Головне з них – як безвіз працюватиме на практиці?

Які документи доведеться брати за кордон? Кого не пустять у Європу, «завернувши» на кордоні? Що робити з довідками про доходи? Чи правда, що безвіз у нас – «неповний»?

Де міфи, а де правда? Питання безвізу в Україні справді дуже міфологізоване, хоч іноді, як у приказці, диму без вогню не буває.

У цій публікації відповідаємо на запитання, що лунають найчастіше, а ближче до дати старту безвізу зберемо нові запитання, щоби знову надати роз'яснення.

ЧИП ВАМ!

Спершу про найпростіше – про базові умови.

«ЄвроПравда» має в розпорядженні дані Всеукраїнського соцопитування, проведеного на замовлення ЄС, яке свідчить: більшість українців не знають навіть того, що умовою безвізу є біометричний паспорт. А що ж робити зі старими паспортами після схвалення безвізу?

Отже, в'їжджати до ЄС без візи буде дозволено виключно тим, хто має біометричний паспорт. Тобто паспорт із чипом, на якому міститься фото, підпис та відбитки пальців особи.

Це не якісь ексклюзивні критерії для України.

Така вимога діє до всіх без винятку держав, що пройшли візову лібералізацію з ЄС за останнє десятиріччя; та й у самому Євросоюзі давно видають виключно біометричні паспорти.

Кілька років тому лунали застереження проти біометрики у релігійних колах, але нині згасла і ця проблема. В Українській Православній Церкві Київського патріархату остаточно зняли питання до нових документів (патріарх Філарет особисто отримав біометричний паспорт), УГКЦ нині також не має претензій до паспортів із чипами. Заперечення часом лунають лише від представників УПЦ МП.

Примітно: хоч саме прибічники РФ тривалий час виступали проти переведення української системи на новий стандарт, в Росії біометричні паспорти запровадили з 2010 року – значно раніше, ніж в Україні.

Та повернімося до реалій і до запитання: що робити з нині діючими паспортами? Відповідь проста: нічого. Жодних вимог щодо їхньої заміни в ЄС немає.

Маєте діючу мультивізу в паспорті старого зразка? Спокійно користуйтеся нею до завершення строку її дії. Хочете залишити старий паспорт і оформити біометрику як другий документ? Будь ласка, це теж дозволено.

Ба більше, можна буде й надалі звертатися до посольства по візу, якщо ви не матимете біометричного паспорта, але виникла потреба поїхати до ЄС.

До прикладу, в Молдові, де безвіз запрацював три роки тому, торік надалі видавали візи тим, хто їх потребує. До семи шенгенських консульств, що працюють у Кишиневі, за візами звернулися 2000 людей. Більшість із них – іноземці, але близько третини – громадяни Молдови зі старими паспортами.

Це може здаватися дивним, адже оформлення нового паспорта коштує менше, ніж віза. Та не забуваймо, що в Молдові – так само, як і в Україні, – діє угода про візове спрощення, за якою пенсіонери, студенти й кільканадцять інших категорій мають право на безкоштовну візу.

Це не знімає мороки з оформленням, потреби ходити до посольства чи до візового центру. Але можливість поставити візу у старий паспорт залишатиметься і надалі.

А от біометричний паспорт на оформлення візи у вас просто не візьмуть і порадять їхати одразу на кордон. В ЄС уже готують відповідну інструкцію для консульств, кажуть джерела «ЄвроПравди».

ПАКЕТ ПОДОРОЖНЬОГО

Це питання – найбільш міфологізоване.

У соцмережах поширена думка, мовляв, «усі ті документи, які досі носили до консульства, тепер потрібно буде брати на кордон». Доводилося зустрічати навіть абсурдні згадки, що європейські прикордонники питатимуть про «заборгованість у жеку» та «довідку про несудимість».

Словами одного з дописувачів, «хотілося б знати точний перелік «довідок з бані», які потрібні будуть на кордоні».

Ми маємо відповідь на це запитання, і вона підтверджена документально. В ЄС діє так званий «Шенгенський прикордонний кодекс» (Schengen border code), де зазначений порядок і правила перетину кордону іноземцями.

Головний висновок з кодексу:

немає жодної додаткової вимоги до тих подорожуючих, які їдуть до ЄС за безвізовим режимом.

Так, європейські прикордонники перевірятимуть мету поїздки тих, хто їде за безвізом, але вимоги до них такі ж, як і до власників візи. Адже коли ви прибули на кордон із візою в паспорті, вас так само можуть не пустити до країни. Приміром, якщо прикордонник з'ясує, що ви їдете працювати за туристичною візою.

У прикордонному кодексі є п'ять вимог, які поширюються як на «візових», так і на «безвізових» іноземців.

В'їзд до країн ЄС дозволений тим громадянам, які:

1) мають на руках документ для перетину кордону (закордонний паспорт, проїзний документ дитини, диппаспорт тощо);

2) можуть обґрунтувати мету й умови свого перебування в ЄС;

3) мають достатні фінансові засоби як для перебування в ЄС, так і для повернення в Україну, або ж здатні отримати їх законним чином (це – пряма цитата з прикордонного кодексу);

4) не перебувають у переліку осіб, яким заборонений в'їзд до ЄС;

5) не становлять загрозу для громадського порядку, безпеки, громадського здоров'я та міжнародних відносин.

Для тих, хто не має біометричного паспорта, до цього переліку додається шостий пункт – потрібно мати в паспорті чинну візу.

З першим пунктом ми вже розібралися.

У четвертому пункті йдеться, зокрема, про тих українців, хто був депортований з держав-членів ЄС із забороною в'їзду на певний термін (приміром, на рік або на п'ять років).

Передусім ідеться про порушників візового режиму – тих, хто нелеґально працював в ЄС, хто лишився в ЄС на довший термін, ніж передбачено візою, а також про злочинців, засуджених у державах-членах ЄС і висланих на батьківщину. І якщо термін заборони в'їзду для конкретної людини ще не закінчився, можна бути впевненим: її точно «завернуть» на кордоні.

Це, до речі, може створити для України серйозні проблеми.

Кількість тих, кому заборонений в'їзд до ЄС, достеменно невідома, та напевно йдеться про сотні чи навіть тисячі людей. Візові порушники у перші ж тижні безвізу можуть поїхати на кордон, де отримають купу відмов і погіршать статистику держави.

У п'ятому пункті (особи, що становлять міжнародну або кримінальну небезпеку) йдеться про тих, хто є у базах Інтерполу або Європолу; ще один приклад – ті, хто останнім часом подорожував до Сирії чи Ірану. Таких людей небагато навіть у масштабах України.

Ми недарма пропустили другий і третій пункти – вони стосуються всіх без винятку подорожуючих. Тож зупинімось на них детальніше.

«КУДИ ЇДЕТЕ?»

Спершу – трохи теорії.

Візовий режим є доволі архаїчним інструментом, саме тому ЄС поступово скасовує його для інших держав. Зберігає його лише для тих держав, у яких є високий рівень візових відмов; Україна вже давно не є такою.

Головна мета візової та прикордонної перевірок – переконатися в тому, що людина не має наміру порушувати міґраційні правила.

Якщо спрощено, то в ЄС є два ключових правила для подорожуючих:

не працювати без робочої візи й дотримуватися так званого «правила 90 днів» (перебування в Шенгені не більше 90 днів на кожні 180 днів).

Саме ці правила є ключовими і саме їх перевірятиме прикордонник.

А тепер повертаємося до законодавства ЄС, до прикордонного кодексу. Перелік документів, про які може спитати прикордонник, наведений у додатку 1 до нього і залежить від мети поїздки.

Для бізнес-поїздок (відряджень) це:

запрошення на зустріч, або

інший документ, який підтверджує торговельні чи ділові відносини (прим.: це пряма цитата, тобто ви самі обираєте зручний та можливий документ), або

квиток на виставку чи зібрання, якщо метою поїздки є їх відвідування.

До слова, зверніть увагу, що для бізнес-поїздок зворотний квиток не входить до переліку обов'язкових документів, і це логічно – часом бізнес-візит може затягтися. Але будьте готові пояснити цю потребу прикордоннику.

Для туризму або приватних поїздок у вас спитають про:

бронювання проживання або запрошення (не офіційне «візове», а довільне!), якщо ви маєте намір зупинитися у друзів;

зворотний квиток (якщо ви подорожуєте автомобілем, це не є вимогою);

маршрут чи план вашої поїздки.

Причому законодавство ЄС надає подорожуючому право довести свою доброчесність різними документами і дає більше гнучкості, аніж стандартний «візовий» пакет.

Їдете автомобілем і зупинятиметеся в кемпінгу? Чудово, тоді ви можете взагалі обійтися без броні, пояснивши це прикордонникові й надавши йому дані про свій плановий маршрут.

Та головне – такі ж документи прикордонники часом вимагають і зараз!

Як ми вже зазначали, прикордонні правила після початку дії безвізу залишаються незмінними. Будь-хто, хто подорожує до ЄС, підтвердить: на кордоні завжди питають про мету візиту, а якщо прикордонник має бодай тінь підозри, то просить показати відповідні документи – чи роздруківки, чи в електронному форматі.

Але жодних «довідок з жеку»!

Йдеться виключно про ті документи, які подорожуючий однак мав би взяти з собою, коли їде за кордон.

Сергій СИДОРЕНКО,
редактор «Європейської правди»
(Далі буде)

ДО ПЕРВНІВ

ГАЛИЦЬКА БРАМА – ВХІД В МІСТИЧНІ ПІДЗЕМЕЛЛЯ

В Івано-Франківську урочисто відкрили Галицьку браму – одну з двох брам, через які у XVII столітті можна було потрапити до Станіславова.

Місто Станіслава Потоцького славилося цими містичними підземеллями, які служили не тільки схованкою, а й можливістю швидко зникнути в разі нападу ворога. Саме тут, біля Ратуші, і знайли великий підземний коридор, де за розмірами міг проїхати вершник. Вхід був вимощений каменем.

Брама відтворена відомим митцем і ковалем Прикарпаття Сергієм Полуботьком. Назву брами не змінили – Галицька, ориґінал якої знаходився за 50 метрів від торгового центру «Галерея-Н». Її фундаменти віднайшли на початку 2000-их років. Оновлена брама є спадкоємицею давньої фортечної споруди. Автентичного вигляду кованому шедевру додає портал, вимурований зі старовинної станіславівської цегли кінця XIX століття.

У центрі брами, як і в давнину, пишається рельєфна голова лева. Золотий лев був державним гербом галицьких князів, його зображення прикрашало бойові знамена і щити військової дружини. Галичани вірили, що лев символізує мужність і благородство, достаток і щастя.

Про магічні властивості золотого лева на брамі вже ходять леґенди. У центрі міста є багато крамничок. Працівниця однієї з них якось зранку жартома потерла левові носа й загадала бажання. Цей день став для неї дуже вдалим і на роботі, і в особистому житті. Наступного разу неймовірна історія повторилась! Її радості не було меж. Тепер цікавить лише одне – який радіус дії лева з Галицької брами? Місцеві жителі вірять, якщо потерти цього лева й загадати бажання, воно обов'язково здійсниться.

РОЗДУМИ

ЗАПІЗНІЛЕ ПОКАЯННЯ, або ЩО БАЧИТЬ НАШЕ ОКО

Почнімо наші роздумування з висловлювання українського кінорежисера Олександра Довженка про те, що кожен порізному дивиться на калюжу: один бачить у ній болото, а інший споглядає у воді відблиски сонця, неба. Тобто все залежить від того, якими очима ми дивимося на світ, людей, дерева, квіти… Яким є наш погляд, чи вміє бачити, дивуватися тій красі, захоплюватися, милуватися і водночас не забруднювати, не оскверняти її.

Про що ж мова? По-перше, керуючись «логікою калюжі», пересічні люди завжди намагаються побачити в тому, що їм не імпонує, не подобається щось недобре, несимпатичне… Звичайно, ці проблеми радше стосуються сфери естетики, з тонкощами якої не кожен із нас може бути обізнаний. Інакше кажучи, є люди, які, дивлячись на якісь речі, явища, зрештою, на своїх ближніх, бачать їх по-своєму.

Цікава в цьому контексті розповідь про двох подорожніх, які йшли лісом і, сівши відпочити, побачили гарне, одягнене в жовте листя, дерево. Один із них, милуючись його вбранням, схвильовано вигукнув: «Дякую Тобі, Господи, за створену красу!» На що другий стримано мовив: «З цього дерева будуть прекрасні дошки для моєї ґражди».

Дуже важливим у моральному аспекті є наш погляд на інших людей. Як ми дивимося на них, що бачимо, як оцінюємо. Часто буває так, що, характеризуючи ту чи іншу людину, одні бачать у ній лише неґативне, інші, зокрема, духовно досконалі особистості, навіть у зіпсованій людині вміють побачити «відблиск неба», тобто щось добре.

Повчальним є фраґмент із притчі про те, що муха переважно не сідає на квітку чи на щось гарне, пахуче, а на всякі нечистоти, гнилизну. Бджола ж навпаки – завжди сідає на квіти, збираючи з них цілющий нектар, який згодом перетворює на мед. Те ж саме відбувається з людьми. Тож перед тим, як говорити про когось щось недобре, подумаймо, в якому образі ми перебуваємо: мухи чи бджоли?

На цю тему дуже повчально розважає Никодим Святогорець. Він говорить, що коли, дивлячись на людину, суворо судимо про її недобрі вчинки, то повинні знати, що якийсь корінець цієї недоброти є і в нашому серці. Пригадаймо з євангеліста Матея: «Добра людина з доброго скарбу добро виносить, лиха ж зі скарбу лихо виносить». Чисте й безпристрасне око на діла інших дивиться внутрішнім зором, сповненим Божою мудрістю. Сказано ж у книзі пророка Авакума: «Очі твої занадто чисті, щоб на зло глядіти» (Ав. 1, 13).

І ще один бік цієї проблеми. У житті кожного з нас бувають хвилини, коли ми заклопотані житейською суєтою, не помічаємо дорогих і близьких нам людей – батьків, дружин, чоловіків, дітей, братів, сестер, сусідів, просто ближніх. Не бачимо їхніх добрих рис, учинків, усього того, що вони зробили для нас. На жаль, часто так буває, що лише після їхньої смерті наші очі немовби відкриваються, і ми усвідомлюємо, якими дорогими були для нас ці люди, як багато добра нам зробили.

Пригадую дві покаянні розповіді – сина, в якого померла мама, і чоловіка, дружина якого теж відійшла у вічність. Перший стояв на колінах біля матусиної труни і ридаючи визнавав свою синівську сліпоту, що він, будучи поруч із мамою, не бачив її доброти, лагідної турботи про нього. Він не помічав її спрацьованих рук, не бачив згорьованого обличчя. І що найголовніше – ніколи не сказав неньці доброго вдячного слова. «Це ж ті руки, – промовляв син, – прали мені сорочки, варили, кожного свята пекли пиріжки з маком, сиром, яблуками, пестили мене, а я не помічав цього, не цінував, не дякував, навпаки, був черствим, різким, нестриманим».

Чоловік же, промовляючи до померлої дружини, тільки тепер зауважив її жіночу красу, згадав про її ніжність, працьовитість, терпеливість. «Прости мені, люба дружино», – заливався сльозами запізнілого каяття нещасний чоловік.

В одній книжці, де зібрана мудрість східних наставників, є такі слова: «У світі, що має настати, кожен із нас змушений буде відповісти за всі ті гарні речі, які Бог створив для нас і які ми не хотіли бачити».

Тож намагаймось не забувати про них, бо прийде час, коли ми перед Верховним Суддею дамо відповідь за все: за кожне слово, погляд, думку, бажання, вчинок… Молімо Бога, як молився цар Давид: «Відверни мої очі, щоб не дивилися на марноту». Скажіть своїм найближчим вдячне слово. І неодмінно сьогодні.

Подав ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ,***
просвітянин

ВІДГУК

ГЕЙБИ В УКРАЇНІ НІЧОГО НЕ СТАЛОСЬ

З ЧАСІВ МИКОЛИ ДЖЕРІ...

ПЕРЕЧИТУЮЧИ СТОРІНКИ НОВОЇ КНИЖКИ ДМИТРА ЮСИПА «ВОЛЬТОВА ДУГА ВРАЖДИ... СТАТТІ, ЕСЕЇ, ІНТЕРВ'Ю»

Кажуть, що кожен письменник має свого читача.

Що стосується Дмитра Юсипа, то він прийшов до свого читача ще студентом Львівського державного (нині Національного) університету імені Івана Франка. Прийшов як літературний критик, а згодом і як публіцист і есеїст. Але в якій би іпостасі Дмитро Юсип не проявив себе – визначальною рисою його творчого інтересу була і залишилась висока відповідальність за власні оцінки та міркування – немає значення якого вони стосуються жанру – рецензії, оглядової статті чи художньо-документального нарису.

На цей раз ця висока відповідальність склала цікавий змістовний стрижень нової книжки письменника «Вольтова дуга вражди...».

Скажу, на таке видання, яким автор заявив про себе, наш читач чекав. І небезпідставно. Творчий світ збірки «Вольтова дуга вражди...» існує як невід'ємна частина самого белетриста. Його болю, його тривоги і його неспокою, якими пронизана кожна студія книжки, під-силюючи її співзвучність із нашим нестерпно-тривожним плином часу, що проходить крізь нас Євромайданом, Революцією гідності, безсмертним подвигом Небесної сотні, подвигом мужніх героїв, котрі сьогодні захищають українську землю від зловісних посягань російсько-путінських ландскнехтів.

Посягань здичавілих, узурпаторських, що сколихнули всю міжнародну спільноту. Особливо мистецьку, де ви не зустрінете жодної культурно-нормальної людини, яка б не засудила чужинецько-ординську маячню «старшого барата» і його прагнення підпорядкувати всю світобудову диктатові Москви. Не зустрінете... За винятком хіба тих «знатних осіб» «русского міра» та їхніх поплічників зі своїх «домочадців», котрі заражені шовіністичним вірусом «построєнія етого міра» на всій планеті.

Нова книжка Дмитра Юсипа містить роздуми на різні суспільно-політичні й національно-культурні теми. Тут і літературно-критичні та публіцистичні студії, і есеї, і інтерв'ю, і передмова до книжки відомого вченого, публіциста, професора Львівського національного університету імені Івана Франка Василя Лизанчука. Текст за текстом, настільки у таких книжках свій шарм і своя притягальна сила. І настільки вони щоразу підкуповують умінням автора в залежності від теми розмови розставити свої акценти, зробити несподівані, але завжди глибокі, висновки.

Правда, не можемо не зауважити: далеко не всі сучасні письменники, в тому числі й наші прикарпатські демонструють аналогічне потужно-творче занепокоєння з приводу того, що відбувається доокіл.

Ким тільки не знаходять себе в дорозі до читача наші шановні продуценти художнього слова. Дехто може знайти найкращим знавцем мистецтва гри «копаного м'яча». Дехто – блискучим фахівцем усіх тонкощів лісового життя-буття «пернатих піснярів». Є й такі, що годні присвятити «най-най-наймилішій і найріднішій цілий грубезний том віршів...»

Читаємо і, їй Богу, складається враження, наче з часів Миколи Джері в Україні абсолютно нічого не сталось. Ті події, які тут проходять, не накладають жодного відбитку на поведінку мислення ліричного героя.

Що стосується книжки «Вольтова дуга вражди...», то тут кожна публікація цікава по-своєму. Чи-то «Хотят ли русские войны», чи-то «Київський Євромайдан», чи-то «Товарищ москль, на Украину зубы не скаль», чи-то «Узлостило би навіть бородатого Маркса» і т. ін. Та всі разом творять згусток мудрості для читацького сприйняття, яке з усією гостротою ставить питання виховання національного патріотизму.

Василь БУРДУЛАНЮК,
краєзнавець,
кандидат історичних наук,
доцент ПНУ ім. В. Стефаника

ЗНАЙ НАШИХ!

ЧИ НЕ УВЕСЬ П'ЄДЕСТАЛ

Із 31 березня по 2 квітня в м. Мукачеве (Закарпаття) у драмтеатрі відбувся Всеукраїнський конкурс-фестиваль інструментального, вокального та хореографічного мистецтва «Закарпатська весна».

У ньому взяли участь і здобули високі нагороди вихованці Клубу обдарованих дітей обласної «Просвіти» (керівник – Руслана Денега). Зокрема, гран-прі отримала Анжеліка Токарська, лауреат I ступеня у молодшій віковій категорії – Анастасія Фученко, лауреат I ступеня у середній віковій категорії – Мар'яна Королюк, лауреат II ступеня у середній віковій категорії – Владислава Німащук, лауреат II ступеня у молодіжній віковій категорії – Уляна Балкова, лауреат III ступеня у середній віковій категорії – Юліана Боднарук.

Н. К.

ЗНАННЯ – В МАСИ!

ДЛЯ СПІЛКУВАННЯ ЗІ СВІТОМ

Щотижня в Івано-Франківському «Карітасі» діти з родин, які перебувають у складних життєвих обставинах, відвідують гурток з англійської мови. Майже десятеро дітей безкоштовно отримають необхідні додаткові знання, які допоможуть спілкуватися іноземною мовою. Звернутися до репетиторів їхні рідні не мають змоги, тому вдячні «Карітасу» за таку можливість.

«Мій семирічний син Сашко із задоволенням відвідує заняття. Я теж задоволена, адже це сприяє пошуку чогось нового, нових знань, – ділиться пані Галина. – Після занять він займається вдома».

Дітлахи радо вихваляються своїми вміннями, які здобули на заняттях з англійської мови. Тут вони вивчили чимало нових слів, вдосконалили шкільну програму, отримали змогу поспілкуватися зі своїми ровесниками. «Я тепер знаю багато нових слів, – каже Сашко. – Як називаються різні тварини. І це цікаво. Хоч спочатку мама мені навіть купила іграшку, щоб вмовити ходити на заняття. А тепер сам ходжу із задоволенням».

Дітям подобається, що в гуртку можна й цікаво провести час. «Ми тут граємося, дивимося мультфільми, співаємо, малюємо і головне – спілкуємося і вчимо нові англійські слова», – захоплено розповідає другокласниця Саша.

Веде гурток з англійської мови в «Карітасі» волонтер-педагог Вікторія Морикіт. «Якось, побачивши оголошення про те, що запрошують волонтерів для роботи з дітьми, вирішила запропонувати свої послуги репетитора з англійської мови, – ділиться Вікторія. – Захотіла таким чином зробити щось корисне для діток, батьки яких не мають можливості сплачувати за заняття. Хоч рівень знань та вік у них дещо відрізняється, намагаюсь підібрати оптимальний варіант навчальної програми, щоб досягти результату».

Гурток англійської мови в Івано-Франківському «Карітасі» відбувається у рамках поекту «Національна мережа Центрів для дітей та сімей».

Наталія ПАЛІЙ

...ОД ТИТЛИ ДО ТИТЛИ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО: З БОГОМ У СЕРЦІ

(Продовження. Поч. в № 10–14)

Шевченкові заповіти такі великі, як заповіти Божі. Хто сповнить заповіти Божі, а не сповнить Шевченкових, той не може навіть бути спасенний, бо це було б противне заповітові Христа Спасителя: «Хто говорить, що любить Бога, а ненавидить свого брата, той говорить неправду!»

Любов ближнього – це перша заповідь Шевченкова. Чи його знане братолюбіє. Друга, що має також християнське значення – це єдиномисліє, це взаємозмога нашої думки у великих і принципових справах. Це такі великі заповіти, що хто їх не виконує, той сам пхає свою шию в чуже ярмо.

Третя велика заповідь нашого національного пророка – це любов до України:

...Годіть,
Смирітеся, молітесь Богу
І згадуйте один другого:
Свою Україну любіть,
Любіть її! Во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть!

Помер Тарас Шевченко при загадкових обставинах 10.03.1861 року на чужині, а згодом його домовину перевезли в Україну і 22 травня 1861 року поховали в Каневі на Чернечій горі.

На похороні Т. Шевченка у Каневі протоієрей Мацкевич виголосив промову, що закінчувалася словами:

«Минуть віки й далекі нащадки дітей України побачать і пізнають, хто був Тарас Шевченко! Бажав Ти, брате, жити в Каневі, – то й живи до кінця віку! А ти, Україно, шануй наше місто, бо в нас покояться кости Тараса Шевченка. Тут на найвищій горі Дніпровій лежатиме прах його і, як на горі Голгофі, видно було хрест Господа з цілого Єрусалима, і Юдеї, так само видно буде хрест його й по цей і по той бік нашого славного Дніпра!»

Василь ГУК,
лауреат премії
імені Марійки Підгірянки

ПАНТЕОН

БЕЗ МИНУЛОГО НЕМАЄ МАЙБУТНЬОГО...

«Історія – це вчителька життя». Такими словами розпочався довгоочікуваний і важливий у Івано-Франківську захід. 20 березня з ініціативи волонтерів і голови ГХР. «Клич» Богдана Гоблера і підтримки міського департаменту освіти в особі керівника Ігоря Смаля почалися екскурсії у Меморіальному сквері. Чому саме тут? Бо цвинтар цей заснований 1782 року поза територією міста на вулиці Тисменицькій. Закладений згідно з декретом австрійського цісаря Йосифа II про перенесення всіх цвинтарів з-під церков і костьолів на околиці поселень.

Вхід до Станіславівського цвинтаря знаходився між теперішніми готелем «Надія» і драмтеатром. Ліворуч від входу, на місці сучасного театру, була німецька євангельська церква (1883), яку за радянських часів перетворили на спортзал, а згодом зруйнували. Праворуч знаходилася спеціальна майстерня, де виробляли надгробні скульптури і гробівці. Тут працювали станіславівські, львівські, віденські майстри – Ян Бембнович, Маріан Антоняк, Юліан Марковський, Антон Шімзер. Але, на жаль, їхні роботи з часом були знищені та безповоротно втрачені. А на початку 1980-их некрополь міста майже повністю був зруйнований. Ймовірною причиною знищення могил у той час могло послужити захоронення 143-ох січових стрільців, а також учасників польських повстань (1831) та Січневого повстання (1863–1864). Отож цвинтар закрили й перетворили на сквер.

У 1982 році була здійснена реконструкція: реставрували уцілілі могили, встановили меморіальні дошки. Повторна реконструкція Меморіального скверу відбулася у 2002, під час якої на його території звели капличку Успіння Пресвятої Богородиці УГКЦ. А поховані: Мелітон Бучинський – український фольклорист і громадсько-культурний діяч; Михайло Мочульський – літературознавець; Денис Січинський – композитор, диригент; Євген Желехівський – професор та український мовознавець; Мавриційй Гославський – польський поет і повстанець; Кароль Снідзінський – польський поет та учасник Паризької Комуни; Зиґмунд Мрочковський – лікар міського шпиталю; Григорій Хмеленко – хорунжий Армії УНР; Лев Бачинський – український громадсько-політичний діяч. У період ЗУНР – комісар Станіславського повіту, потім – віце-президент Національної Ради ЗУНР; Іван Мандичевський – адвокат, громадський діяч; Микола Сабат – український педагог, класичний філолог; Йосифа Дзвонковська – друге кохання Івана Франка, якій він присвятив 10 віршів, два з яких написані польською мовою; Іван Яхно – український педагог, природознавець. Із сучасних – учасники війни на сході України: Юрій Баран – майор Збройних сил України, лицар ордена «Богдана Хмельницького» III ступеня; Петро Безпалько – старший лейтенант МВС України, лицар ордена «За мужність» I ступеня; Василь Семанюк – старший лейтенант МВС України, лицар ордена «За мужність» I ступеня. Володимир Шарабуряк – старший прапорщик МВС України, учасник Війни на сході України. Лицар ордена «За мужність» I ступеня; Михайло Шемегінський-Нестерук – старший сержант МВС України, лицар ордена «За мужність» III ступеня. Тут зараз є пам'ятник Романові Гурику.

Але були тут поховані, могили яких знищені, або яких перепоховали: Зеновія Бурачинська (Навроцька) – українська фольклористка, мати Осипа, Андрія і Тита Євгена Бурачинських; Григорій Вегера – актор, заслужений артист УРСР; Агатон Ґіллер – польський політик, один із керівників Січневого повстання 1863 року; Іван Гордієвський – отець-мітрат УГКЦ, архіпресвітер настоятель катедри у Станіславі; Осип Гробельний – український лікар і громадсько-культурний діяч, командир санітарного поїзда армії УГА під час українсько-польської війни 1918–1919 років; Владислав Дзвонковський – польський публіцист, учасник Січневого повстання 1863 року, батько Йосифи Дзвонковської; Григорій Кичун – професор і директор Станіславської української гімназії; Ігнатій Полотнюк – дириґент катедрального хору, укладач збірників церковних пісень; Осип Сорохтей – український художник; Володимир Янович – український лікар, Один із засновників Українського лікарського товариства. Встановлені тут і хрести січовим стрільцям, і символічний пам'ятник загиблим оунівцям, воякам УПА, дивізії «Галичина».

Але історія поховань на цьому місці почалася не вчора. Власне саме тому ми протягом тривалого часу намагалися реалізувати цей проект. І власне першою нашою аудиторією були педагоги – вчителі історії і завучі з навчально-виховної роботи шкіл міста, яких запросила заступник начальника департаменту освіти Маріанна Продан. Була проведена і перша панахида за загиблими, яку відслужив отець Роман Терлецький.

Першу екскурсію провела пані Ольга, яка живе біля Меморіального скверу. Всі присутні помолилися за похованих на цьому цвинтарі. І за новопереставленого відомого історика, краєзнавця, музеєзнавця, етнографа й педагога Петра Арсенича. Після спільного фото, пан Богдан подякував усім, хто прийшов на цю довгоочікувану подію. До слова, у програму екскурсії входить ще й показ фільмів у НД «Просвіта», участь у молитовній Службі й ознайомлення з історичними матеріалами.

Важливо, що ми разом можемо вивчати живу правдиву історію. Бо ж «хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього». Історія – це не те, що треба витовкти напам'ять і згодом забути. А те, чим треба жити, як наголосив пан Богдан: «Ми хочемо, щоби наші діти стали справжніми українцями, патріотами й навчилися любити свою Україну».

Андрій ФУШТЕЙ,
секретар ГХР «Клич»,
просвітянин

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Відомого громадсько-просвітянського діяча, члена Ради і Правління обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка, щирого українського патріота

Богдана БОРОВИЧА

сердечно вітаємо з 70-річчям!

Високодостойний ювіляре!

Щиро бажаємо Вам найбільшого земного скарбу – міцного здоров'я, довголіття, Божого благословення, натхнення і поступу в плідній діяльності на благо Української держави, здійснення всіх задумів, миру, злагоди, душевної гармонії, сонячним днів, щоденних гараздів і всього найкращого.

Прийміть від нас щирі слова подяки за сумлінну працю. Все, що Ви зробили, навіки не зітреться.

Хай Мати Божа покриває Вас своїм омофором, а Господь додає Вам наснаги, щоб не зупинялись Ви на життєвій дорозі і завжди йшли вперед до поставленої мети.

Многая і благая літ, плідної праці собі на честь, а Україні та родині на добро і славу!

З повагою голови ОО та МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ і Василь БОЙКО

Колективи обласного та міського об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка та редакції газети «Галицька Просвіта» щиро вітають літературного редактора тижневика

Ірину ШУМАДУ

з днем народження.

Зичимо доброго здоров'я, пильного ока, повсякчасного виявлення фахової кмітливості на ниві удосконалення творчості наших просвітян. Родинної любові, дружньої поваги, многих Господом благословенних літ.

З роси і води!..

СЛОВО – КРИЦЯ

СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЕ, ЄДНАЙМОСЯ!..

Вірш – одночасно наслідок впливу світу на поета і засіб впливу поета на світ...

Василь Слапчук

У Коломийському навчально-науковому інституті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» пройшов вечір авторської поезії «Студентська молоде, єднаймося! Ми – унікальна нація». Талановита молодь навчальних закладів Коломиї подарувала присутнім тепло серця, весняний настрій, красу і велич рідного слова.

Слід зазначити, що в заході взяли участь студенти Коломийського педагогічного коледжу Івано-Франківської обладри Марія Баришнікова, Христина Гевчук, Анастасія Чорняк, студенти Коломийського медичного коледжу ім. І. Франка Надія Кобилянська, Богдана Мельник, Соломія Павлюк, Інесса Сікорська, студенти Коломийського політехнічного коледжу Національного університету «Львівська політехніка» Назар Скільський, Вікторія Том'юк, студенти Коломийського навчально-наукового інституту Уляна Гуцуляк, Софія Дмитрук, Ірина Кінашевська, Квітослава Мадерук, Марія Черніховська.

«Поезія народжена з пошуків місця людини у світобудові, з прагнень зрозуміти природу взаємостосунків людини з навколишньою реальністю, з пристрасного намагання визначити сенс людського буття. Поезія надихає, звеличує, «штовхає на подвиги». Поезія – це завжди політ фантазії, творчої думки, пошук тих засобів мови, які здатні торкнутися струн душі людини. Щиро вітаю від імені дирекції Коломийського навчально-наукового інституту вас, дорогі студенти Коломиї, бажаю успіхів та натхнення», – звернувся до присутніх завідувач кафедри філології Михайло Ковальчук.

Начальник відділу культури Коломийської міськради Уляна Мандрусяк вручила студентам грамоти за активну участь у громадському житті міста, також кожен студент отримав від відділу культури книжку Степана Андріїшина «Сліди минулих окупацій» (Коломия, 2016). Зі словами подяки до студентів звернувся голова Коломийського міськрайонного товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь Глаголюк.

Студенти декламували патріотичну та інтимну лірику, ділилися поетичними роздумами про війну, Героїв АТО й Героїв Небесної сотні, сучасні політичні події в країні, біль кожного українця. Юні сприймають історію як безконечний урок свободи. Вони також вказують на недосконаліть людини, її дисгармонію зі світом природи, утверджуючи своїми поетичними рядками світ правди і добра, любові та справедливості. Вони вірять у розквіт української культури та щасливе майбутнє рідного народу.

Галина ВОЛОЩУК,
викладач кафедри філології Коломийського навчально-наукового інституту, просвітянка

ТАЇНА

О ПИСАНКО! ТИ – СИМВОЛ УКРАЇНИ

Великдень – свято Воскресіння Ісуса Христа й одне з улюблених свят християн. Напередодні в Орелецькій ЗОШ І–ІІ ступенів був проведений виховний захід «О писанко! Ти – символ України», який підготувала класний керівник Галина Фодчук разом зі своїми вихованцями – учнями 5 класу.

Розпочався захід із розповіді вчительки про писанки як символ відродження природи, нового життя, Воскресіння Ісуса Христа, котрий «смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував». Учні 5 класу читали вірші про писанки, підготували цікаві розповіді про традицію писанкарства, символіку орнаментів для писанок, леґенди, які пояснюють побутування писанок під час Великодніх свят. П'ятикласники ділилися з присутніми побаченим у музеї «Писанка» м. Коломия, який вони відвідали, готуючись до зустрічі. Вони представляли писанки різних реґіонів України, розповідали про символіку, яку там використовують при написанні писанок.

Розповіді про писанки як символ України учні поєднували з виконанням коломийок та великодніх пісень.

Запрошений отець Ярослав розповів про традицію писанкарства і привітав усіх із прийдешнім Великоднем.

Для того, щоб свято запам'яталось, був проведений майстер-клас із розпису писанок.

Майстрині з села Тулова Галина Грицюк, Марія Коханюк, Марія Фодчук, Ірина Дарій і одна з найстарших – Ольга Онищук ділилися різними техніками розпису писанки. В майстер-класі брали участь і вчителі Володимир Пашковський та Марина Кіцул.

Щоб писанки були гарними, потрібно їх писати з гарним настроєм, тому під час розпису майстрині співали пісень, в яких прославляли Ісуса Христа. П'ятикласникам дуже сподобалося заняття, тому були вдячні майстриням за науку.

Насамкінець спільною молитвою усі просили в Господа миру і спокою в Україні.

Галина ГАВДУНИК,
педагог-організатор Орелецької ЗОШ І–ІІ ступенів, просвітянка

ВІДГУК

ПЛАСТ НАШОГО БУТТЯ

За декілька десятиліть прочитав багато цікавих та ориґінальних за змістом, доволі об'ємних за формою книжок, сотні статтей. Все можна згрупувати в розділи: проза, твори, шкільні підручники для 5–11 класів та ориґінальні методичні статті щодо викладання української мови та літератури і поетичні збірки.

Всі відомості, подані у прозових і поетичних творах, взяті з життя, нерідко сумні, драматичні, але по-своєму глибоко повчальні й залишають слід у серці, розумі. Тяжка доля нашого народу, описана Тарасом, наявна у творах письменників у сьогоденні. Авторка, про яку далі мова, показує знедолену Україну в часи комуністичної безодні й дикого вандалізму.

Цього року вийшла для читачів і нова книжка письменниці, поетеси, науковця Ольги Слоньовської «Упольоване покоління». Читаючи, бачимо, як і в попередніх книжках, глибинне володіння авторкою літературною мовою, але й багатством галицького діалекту, говірок. Тут зустрічаємо такі повчальні думки: «Час іде поволі, але людське життя минає швидко», «Зле. Рід повинен знати й із покоління в покоління переповідати, щоб ніколи не забулося, що народ пережив, як настраждався! Чужим, може, зізнаватися про ув'язнених бабів і дідів і не варто, а дітям і внукам казати мус, бо не знатимуть – чужі мерзотники їм усе перекрутять, набрешуть, зроблять біле чорним, а чорне – білим»...

Героями книжки є родичі, товариші по студентській лаві та педагогічній праці у школах, виші, оповідачі про життя наших людей у тюрмах та сибірських завоях в часі комуністичного режиму. Авторка піднімає глибокий пласт важкого трагічного життя наших людей, зокрема галичан. Вона живе духом часу, з відчуттям нашої долі. За її книжками можна писати історію Галичини часу окупації російськими завойовниками та їхніми прислужниками.

Побажаймо авторці Божого благословення на подальшу плідну і корисну працю.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ,
просвітянин

ПОКЛИКАННЯ

ВИШИВАННЯ – МОЄ ЖИТТЯ

У місіонерському центрі святого Миколая «Сиротинець» у Коломиї відбулася перша персональна виставка молодої майстрині нашого міста Оленки Стецюк.

Виставка дала можливість розкрити всі грані її таланту, оскільки Оленка займається багатьма видами народного мистецтва, а саме: вишиванням, гачкуванням, розписом на склі.

На виставці було представлено понад шістдесят художніх виробів, які зачарували своєю яскравістю і неповторністю.

Цей захід є результатом багаторічної творчої праці бібліотеки № 3 для дорослих, молодіжного об'єднання «Горицвіт», який працює при бібліотеці та вихованців місіонерського центру.

Завідувачка бібліотеки Руслана Копильців ознайомила присутніх з історією української вишивки, а також продемонструвала відеофільм на цю тему. Вихованці місіонерського центру декламували вірші про вишивку.

Основною частиною заходу було спілкування з самою майстринею, яка відповіла на численні запитання, розповіла про свою творчість і подякувала за увагу.

На завершення бібліотекар Рустам Аманкулов зробив огляд літератури про народне мистецтво, а поетеса Лариса Комендант-Кутинська виконала пісню про вишиванку.

Виставка отримала багато схвальних відгуків від присутніх, зокрема представників української діаспори у США – подружжя Мирослава та Олесі Драган із Нью-Йорка.

Вікторія ЖОЛОБ,
просвітянка

ОЙ У СЕЛАХ У ВЕСЕЛИХ

ДЗВОНИТЬ ДЗВОНОМ ДЕНЬ ВЕЛИКОДНІЙ

(Поч. на 1-ій стор.)

Усі приступають до трапези, а діти, поснідавши, беруть у руки галунки чи писанки й біжать на великодні гаївки, ігрища, бо хто б їх у таке свято затримав у хаті?

Христос воскрес!
Христос воскрес!
Сама природа
з торжеством вітає,
І лине пісня Божа із небес –
Христове Воскресіння
всіх єднає.

Отож у музичному кліпі, який вийшов напередодні Великодніх свят, я як автор проекту старалася показати велич цього свята, як разом із пробудженням природи воно прийшло у наш дім. А звістили про нього перед цим прутики лози, посвячені у Шуткову неділю. Показано, які Великодні забави були в цей час біля церкви в галицькому селі, як, окрім гаївок, грали у «Третій – зайвий» (з ременем або хустинкою), «Вибір» (дівчина в колі вказувала на котрогось хлопця, і той повинен був вийти, стати коліном на хустинку в центрі й поцілуватися з дівчиною) та інші.

Великодні гаївки та різні ігри у кліпі демонструє народний аматорський фольклорно-етнографічний колектив «Червона калина» з села Світанок Рогатинського району, вокальний ансамбль «Чисті джерела» з Тлумача, фольклорний гурт «Пшеничне перевесло» обласної організації «Жіноча громада». Святкові великодні пісні та веснянки співають гурт «Марічейка» дитячо-юнацького центру клубів за місцем проживання, вихованці музичної школи № 2 Ірина Шегеда і Ярослав Андрусишин, вокальний ансамбль «Смерічка» Центрального народного дому, а також вихованці Клубу обдарованих дітей обласної «Просвіти» Анастасія Фученко, Андріана Костишин зі своїм керівником Русланою Денегою. Тематичні святкові вірші читають Назар Мандич (ЗОШ № 16), Анастасія Сапіжак (СШ №11) та Євген Бойчук (ЗОШ № 21).

Зйомки проводились біля церков Святого архістратига Михаїла в селі Вовчинець, села Микитинці, у мальовничих місцинах Івано-Франківська й околиць. Щоб музичний кліп був захоплюючим, старалися Микола Коцюба (монтаж), Владислав Семенкович (відеооператор), Надія Семенкович (журналіст), Дмитро Ткачівський (звукорежисер).

Ви матимете можливість самі в цьому переконатися **на Великдень о 10.00, 13.20 та 19.00 на ОТБ «Галичина»** («Дзвонить дзвоном день Великодній»).

Михайлина БОДНАР,
авторка ідеї та режисер, голова ОО «Жіноча громада»

ДУМКИ ПРО ВІЧНЕ

А ТИ ЛЮБИШ ГОСПОДА?

ІЗ КНИЖКИ О. ЙОСИФА БУДАЯ ЧСВВ ТА ІНШИХ

По плодах пізнається дерево, по розмові – людина.

Якщо не станете, як діти, не ввійдете в Царство Боже (Мт. 18, 11).

Справжня книжка – це не просто купка сторінок в обкладинці, а – маленька дороговказна зірка.

Справжнє то є світло – те, що просвітлює кожну людину.

Хто сіє любов – жатиме любов.

Це і є любов – охороняти дитину від поганих звичок і вчинків.

Потрібно найперше самому бути таким, якими хочеш бачити своїх дітей.

Не є учень понад учителя.

Той є добрим вчителем, хто не боїться бути учнем.

Робімо добро, поки день, бо прийде ніч (смерть), і не зможемо.

А людські язики – гостріші меча.

Легше грішникові навернутися і спастися, ніж гордому стати покірним.

Смиренність робить людину паном самої себе.

Подивишся страждаючим в очі – стаєш на своє місце.

Інших легко судити, а коли сам переживаєш, на собі бачиш, що і ти не досконаліший.

Всяка погана мова нехай не виходить з уст ваших (апостол Павло).

Ми не тільки самі не повинні говорити нічого нескромного і пустого, але навіть слухати чогось подібного (св. Бернард).

Також я хочу навчити бути добрими людьми. Бо доброта – це вже є молитва (із життя старців).

Мудрий примножить науку, розумний здобуде добрих думок.

Наші ресурси не під ногами, а між вухами (посол Канади Ващук).

Сівба починається дуже рано. Хто змарнує весну, яке має право у 60 на врожай. Звідки має вродити непосіяне поле? (Ірина Вільде).

Всяка наука – це пошук правди.

Ти можеш правди не сказати, та не кажи неправди.

Маленькі (непорядні) люди не варті великих розмов.

Коли бо хто думає, що він щось, бувши ніщо, сам себе той обманює (апостол Павло).

Берись до діла з головою, обачним будь перед їздою (Бранж).

Знання поєднувати з моральністю.

І принесли з собою дух трутизни та ніч хули. Вони прийшли забрати в нас Вітчизну (Наталка Поклад).

Одним із найцінніших талантів на землі є час.

Зібрав ***Богдан СУШЕВСЬКИЙ,***
просвітянин